

عنوان: " طرح حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی "

ماده ۱- عبارات و اصطلاحات این قانون در معانی مشروحه زیر به کار می رود:

- ۱- طرح (پروژه): عبارتست از مجموعه فعالیتهای هدفدار (طراحی-مهندسی، تدارکات، اجرا و یا راهاندازی) که منجر به احداث یک واحد جدید، توسعه و اصلاح واحد موجود و یا خرید محصولات مبتنی بر سفارش طراحی-ساخت گردد.
- ۲- ارجاع کار: عبارتست از انجام دادن و یا واگذاری مسئولیت انجام فعالیتهای مختلف طرح (پروژه) به صورت منفرد و یا توأم چند فعالیت.
- ۳- پیمانکار: هر شخص حقیقی یا حقوقی که طی قرارداد به آن ارجاع کار می شود.
- ۴- پیمانکار طراحی و ساخت: به پیمانکاری اطلاق می شود که مسئولیت انجام خدمات طراحی تفصیلی و اجرایی، طراحی مهندسی یا مهندسی فرایند، تهیه و تأمین کالا و تجهیزات، عملیات اجرایی و نصب و راهاندازی و مدیریت انجام این فعالیتها در یک پروژه را بر عهده دارد.
- ۵- کالا: محصولی که فرآیند مصرف آن از فرآیند تولیدش قابل تفکیک است و مالکیت آن می تواند از یک شخص به شخص دیگری منتقل شود.
- ۶- خدمت: محصولی که فرآیند مصرف آن از فرآیند تولید یا ایجاد آن قابل تفکیک نباشد، شامل انواع تغییرات سفارشی و خاص که به درخواست مشتری در وضعیت، شکل، موقعیت و مکان اشیا یا اشخاص صورت پذیرد و شامل انواع خدمات مشاوره، آموزشی و درمانی یا انواع پیمانکاری از جمله پیمانکاری احداث، پیمانکاری ترابری، پیمانکاری تعمیر، نگهداری یا بهره برداری می شود.
- ۷- تولید داخلی: عبارت از تولید کالا یا خدمتی که با طراحی متخصصین ایرانی یا به طریق مهندسی معکوس یا انتقال دانش فنی و فناوری در داخل کشور انجام می شود.
- ۸- مشارکت ایرانی - خارجی: شرکت متشکل از اشخاص حقیقی یا حقوقی ایرانی و خارجی و یا گروه اقتصادی که با منافع مشترک (کنسرسیوم) از این اشخاص براساس قرارداد قانونی معتبر برای انجام پروژه مشخص، تشکیل شده است.
- ۹- تأمین مالی مقید: تأمین مالی طرحها (پروژهها) در داخل کشور مشروط به ارجاع کار توسط کارفرما به پیمانکار ایرانی یا مشارکت ایرانی- خارجی به گونه ای که سهم شرکت ایرانی حداقل ۵۱ درصد باشد.

۱۰- **دستگاه مرکزی:** واحد مرکزی دستگاه‌ها که طبق مقررات وظیفه راهبری واحدهای تابعه را بر عهده دارند.

۱۱- **تاسیسات عمومی:** تاسیساتی که در مصارف عمومی نظیر ساختمان اداری، محوطه سازی و یا قسمتهای غیرصنعتی پروژه مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۱۲- **کالای ایرانی:** کالایی است که کل زنجیره ارزش آن در قلمرو جغرافیایی کشور و با استفاده از نیروی کار و نهاده‌های داخلی (یا مواد اولیه خارجی در صورت عدم تولید داخلی) طراحی، حق‌الامتیاز (License) و مدیریت ایرانی، تحت نشان تجاری ایرانی (برند ایرانی) تولید می‌شود. در صورت تولید تحت نشان تجاری خارجی (برند خارجی)، طراحی و حق‌الامتیاز خارجی، سهم ساخت داخل آن توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت تعیین خواهد شد.

۱۳- **کالای مصرفی بادوام:** کالایی که مستقیماً پس از تولید برای مدت زمان طولانی مورد استفاده قرار می‌گیرد و در خط تولید به کار گرفته نخواهد شد.

ماده ۲- کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، موسسات، شرکت‌های دولتی یا وابسته به دولت موضوع ماده (۴) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ و اصلاحات و الحاقات بعدی آنها، بانک‌ها، موسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی موضوع ماده (۵) قانون موصوف، بنیادها، نهادهای انقلاب اسلامی، شرکت‌ها، موسسات و نهادهای موضوع اصلاحیه ماده (۶) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و شرکت‌های تابعه آنها و همچنین کلیه سازمان‌ها، شرکت‌ها، موسسات، دستگاه‌ها و واحدهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است از قبیل شرکت‌های تابعه وزارت نفت در امور نفت، گاز، پتروشیمی و پالایش و پخش، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، سازمان هواپیمایی کشوری، سازمان بنادر و دریانوردی، سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران، شرکت ملی فولاد اعم از اینکه قانون خاص خود را داشته و یا از قوانین و مقررات عام تبعیت نمایند و اشخاص حقوقی وابسته به آنها، ستاد اجرایی فرمان امام (ره)، قرارگاه‌های سازندگی، سازمان‌های مناطق آزاد، سازمان‌های مناطق ویژه اقتصادی با مدیریت بخش عمومی، هیئت امنای صرفه جویی ارزی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی، اعم از اینکه از امکانات دولتی، وجوه عمومی و یا از درآمدهای خود و یا از تسهیلات، اعتبارات و تضامین ارزی و ریالی استفاده می‌کنند، صرف‌نظر از فعالیت در سرزمین اصلی یا مناطق آزاد و مناطق ویژه اقتصادی، مشمول این قانون می‌شوند.

تبصره ۱- اشخاص حقوقی خصوصی یا تعاونی که در اجرای طرحها (پروژهها) از تسهیلات منابع صندوق توسعه ملی، تسهیلات تکلیفی، تسهیلات یارانه‌ای و تضمین تسهیلات بانکی توسط دولت، استفاده می‌کنند به میزان تسهیلات و امکانات دولتی دریافتی در همان پروژه مشمول این قانون می‌شوند.

تبصره ۲- اشخاص حقوقی که صرف‌نظر از نوع مالکیت، حداقل یکی از اعضای هیات مدیره آنها توسط یکی از دستگاه‌های صدر این ماده تعیین می‌شوند، مشمول این قانون می‌گردند.

ماده ۳- به منظور رعایت این قانون در برگزاری مناقصات، موارد زیر لازم الاجرا است:
الف- از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، برگزاری مناقصه توسط دستگاه‌های موضوع ماده (۱) قانون برگزاری مناقصات بدون رعایت این قانون ممنوع است.
ب- دستگاه‌های صدر موضوع ماده (۲) این قانون مشمول قانون برگزاری مناقصات در ارجاع و انجام کار می‌باشند.

ماده ۴-

الف- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است از محل اعتبارات داخلی و با استفاده از سامانه‌های موجود با رعایت ماده (۲) و (۳) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار ظرف مدت چهار ماه از تاریخ ابلاغ این قانون سامانه متمرکزی را جهت درج فهرست توانمندی‌های تولید داخل، عمق ساخت داخل، ظرفیت و اسامی تولیدکنندگان کالاها و خدمات مربوطه، عرضه‌کنندگان خدمات، پیمانکاران طراحی-ساخت و فناوری‌های داخلی برای دسترسی عموم ساماندهی و به صورت مستمر روزآمد نماید.

تبصره- آیین‌نامه اجرایی این بند مشتمل بر روش احراز عمق ساخت داخل و تحقق آن توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت با همکاری سازمان برنامه و بودجه و وزارتخانه‌های نفت، نیرو و جهاد کشاورزی ظرف مدت سه ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون تهیه و ابلاغ می‌شود.

ب- کلیه دستگاه‌های موضوع ماده (۲) این قانون موظفند:

۱- حداکثر یک ماه پس از تصویب طرحها (پروژه‌های) خود در مرجع ذیربط، نسبت به انتشار فهرست و مشخصات آنها در سامانه موضوع این ماده اقدام نمایند.

۲- فهرست کالاها و خدمات خارجی مورد نیاز طرح‌های (پروژه‌های) موضوع بند (الف) و همچنین نیازهای دوران بهره‌برداری طرح‌های (پروژه‌های) خود را با ذکر مشخصات فنی و استانداردهای مربوطه در سامانه موضوع این ماده اعلام نمایند.

تبصره - خرید خارجی اقلام این بند (اعم از آنکه از بازار داخلی یا خارجی خریداری شوند) در صورتی که حداقل سه ماه قبل از فرآیند خرید در سامانه مذکور بارگذاری نشده باشد، ممنوع است.

۳ - استاندارد مورد نظر کالا و خدمات مورد نیاز خود را تعیین و در سامانه موضوع این ماده اعلام نماید و در صورت عدم وجود استاندارد مدون، پیشنهاد تدوین یا انطباق آن را به سازمان ملی استاندارد ارائه کنند.

۴ - محصولات تولید داخل دارای گواهی انطباق از مراکز تایید صلاحیت شده داخلی یا خارجی را مورد قبول و تایید قرار دهند.

ماده ۵ - به منظور حمایت از کالا و خدمات تولیدی کشور، پیمانکاران داخلی و تعمیق ساخت داخل در کشور:
الف - از تاریخ تصویب این قانون، ارجاع کار توسط دستگاه‌های موضوع ماده (۲) این قانون به مؤسسات و شرکت‌های ایرانی ثبت شده در فهرست توانمندی‌های تولید داخل مندرج در سامانه ماده (۴) این قانون مجاز است. در صورت نیاز به استفاده از مشارکت ایرانی - خارجی (با سهم شرکت ایرانی بیشتر از ۵۱ درصد)، با پیشنهاد بالاترین مقام دستگاه اجرایی و تصویب هیات نظارت موضوع این قانون، مجاز خواهد بود. در موارد خاص خارج از موارد بالا، پس از تصویب شورای اقتصاد، ارجاع کار به مشارکت ایرانی - خارجی (با سهم شرکت ایرانی کمتر از ۵۱ درصد) و یا شرکت خارجی بلامانع خواهد بود.

ب - دستگاه‌های موضوع ماده (۲) این قانون مکلفند، کالا و خدمات مورد نیاز طرح (پروژه) را از فهرست توانمندی‌های داخلی مندرج در سامانه موضوع ماده (۴) این قانون تامین کنند و از خرید کالاها و خدمات خارجی (اعم از آنکه از بازار داخلی یا خارجی خریداری شوند) که مشابه آن در سامانه توانمندی‌های داخلی وجود دارد، خودداری کنند.

تبصره ۱: چنانچه دستگاه‌های موضوع ماده (۲) این قانون، ضرورتی برای تأمین کالا یا خدمات خارجی (که مشابه تولید داخل دارند) داشته باشند، باید مراتب را با امضای بالاترین مقام دستگاه مرکزی و با ذکر دلایل به وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام نمایند. در صورت تأیید بالاترین مقام وزارت صنعت، معدن و تجارت و رعایت حدنصاب تبصره ۲ بند ب این ماده دستگاه مجاز خواهد بود نسبت به تأمین کالای خارجی اقدام نمایند.
تبصره ۲ - نصاب حداقل استفاده از کالا و خدمات تولید داخل در این قانون پنجاه و یک درصد (۵۱٪) تعیین می‌شود و این نصاب سالانه و برای حوزه‌های مورد نظر متناسب با ارتقا توان داخلی به پیشنهاد هیات نظارت و تصویب شورای اقتصاد قابل افزایش است.

تبصره ۳ - در مواردی که سهم ارزش تولیدات داخلی طرح (پروژه) کمتر از نصاب تعیین شده در تبصره (۲) این ماده باشد مراتب باید توسط دستگاه مرکزی با مستندات لازم به شورای اقتصاد و هیات نظارت اعلام گردد. هیات نظارت موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه سهم تولیدات داخلی را پس از تصویب برای

تصمیم‌گیری در شورای اقتصاد ارسال کند در غیر اینصورت شورای اقتصاد حداکثر ظرف مدت دو ماه پس از وصول درخواست باید راسا تصمیم‌گیری کند.

تبصره ۴- رعایت مفاد این ماده در خصوص تبصره (۱) ماده (۲) این قانون به عهده هیات نظارت موضوع ماده (۸) این قانون است.

تبصره ۵- در صورت وجود شرایط انحصاری در ساخت برخی محصولات داخلی مورد استفاده در طرح (پروژه)، ساز و کار کشف قیمت در قالب آئین‌نامه‌ای توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت ظرف مدت سه ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون تهیه و ابلاغ می‌شود.

تبصره ۶- محاسبه حد نصاب تعیین شده در تبصره (۲) این ماده، بدون در نظر گرفتن ارزش زمین، ساختمان و تاسیسات عمومی صورت می‌گیرد.

تبصره ۷- دستگاههای موضوع ماده (۲) این قانون موظف هستند رعایت ماده (۵) این قانون را صریحا در قرارداد منعقد با پیمانکار اصلی درج و رعایت آن را در تمامی قراردادهای مستقیم و غیر مستقیم الزامی و بر رعایت آن نظارت کند.

تبصره ۸- ذیحسابان و مدیران مالی دستگاههای موضوع ماده (۲) این قانون مکلفند در پرداختها و تایید اسناد مالی، مفاد این قانون را رعایت نمایند.

تبصره ۹- معاونت علمی ریاست جمهوری موظف است با همکاری وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، صنعت، معدن و تجارت و نفت چارچوب الزامات فناورانه در ارجاع و انجام کار موضوع این قانون را در حوزه‌های برگزیده راهبردی، تهیه و پس از تصویب شورای اقتصاد، به دستگاههای اجرایی ابلاغ نماید.

تبصره ۱۰- پیوست فناوری قرارداد، جزء لاینفک قرارداد محسوب می‌شود و دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۲) این قانون موظفند این پیوست را در کلیه طرح‌ها (پروژه‌ها) موضوع این قانون براساس الزامات فناورانه موضوع تبصره (۹) این ماده، تهیه و همراه با سایر مستندات فنی و اقتصادی طرح (پروژه) به نهادهای تصویب کننده ارائه نمایند. بالاترین مقام دستگاه اجرایی موظف به نظارت بر حسن اجرای پیوست مزبور برای هر یک از قراردادهای موضوع این قانون می‌باشد.

ماده ۶- دولت موظف است بر اساس معیارهای متناسب با شرایط اقتصادی و تجاری کشور، واردات کالاهای مشابه کالاهای ایرانی مصرفی و مصرفی بادوام غیر ضرور که دارای کیفیت مناسب، استاندارد و تولید کافی هستند، ممنوع نماید.

تبصره - فهرست کالاهای ایرانی مشمول این ماده بر اساس معیارهایی از قبیل تجملی بودن یا ضروری نبودن در سبد مصرفی خانوار ایرانی، اختصاصی بودن در سبد مصرفی دهک‌های درآمدی بالا، شرایط ارزی کشور و غیره ظرف دو ماه از ابلاغ این قانون توسط کارگروهی با مسئولیت وزارت صنعت، معدن و تجارت و متشکل از

وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و اتاق ایران تعیین خواهد شد و در اسفندماه هر سال بر حسب ضرورت این فهرست توسط کارگروه مذکور مورد بازنگری قرار خواهد گرفت.

ماده ۷- دستگاههای صدر موضوع ماده (۲) علاوه بر الزام به خرید کالاها و خدمات از فهرست توانمندیهای تولید داخلی موضوع بند الف ماده (۴)، در تدارک و تامین کالاهای مصرفی، مصرفی بادوام، تجهیزات و تاسیسات غیر پروژه ای مورد نیاز خود، ملزم به خرید کالای ایرانی هستند. فهرست کالاهای ایرانی سالانه توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام خواهد شد.

ماده ۸- به منظور حسن اجرای این قانون :

الف - هیأت نظارت این قانون به شرح ذیل تشکیل می‌گردد:

- نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت (مسئول و دبیر هیئت)

- نماینده سازمان برنامه و بودجه کشور

- نماینده دستگاه مرکزی مرتبط با موضوع (بدون حق رای)

- نماینده معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری

- دو نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی با معرفی کمیسیون تخصصی و ویژه ذیربط و با انتخاب در صحن

مجلس شورای اسلامی (بدون حق رای)

- نماینده تشکل حرفه‌ای صنفی مربوطه با معرفی اتاق ایران و با تایید وزارت صنعت، معدن و تجارت

- نماینده یکی از اتاق‌ها متناسب با موضوع با تایید وزارت صنعت، معدن و تجارت

ب- وظایف هیأت نظارت:

۱- هیأت علاوه بر انجام امور محوله در این قانون، در صورت مواجهه با هریک از تخلفات موضوع این قانون، موظف است در مرتبه نخست، اخطار لازم برای اصلاح روند (خاتمه یا اصلاح قرارداد) را به دستگاه مربوطه موضوع ماده (۲) این قانون اعلام و در صورت احراز تخلف و عدم تمکین، مراتب را جهت رسیدگی به هیأت تخلفات اداری نهاد ریاست جمهوری و یا مرجع رسیدگی به تخلفات دستگاه مرکزی موضوع ماده (۲) و دادگاه ویژه موضوع ماده (۲۰) این قانون مطابق آیین نامه اجرایی موضوع این ماده ارجاع می‌شود. آیین نامه اجرایی تعیین مصادیق جرم موضوع این ماده توسط وزارت دادگستری، سازمان برنامه و بودجه، وزارت نفت و صنعت، معدن و تجارت با کسب نظر از اتاق‌ها ظرف مدت سه ماه از ابلاغ این قانون تدوین و پس از تصویب توسط هیات وزیران توسط وزارت دادگستری ابلاغ می‌شود.

۲- به منظور نظارت مستمر مجلس شورای اسلامی، موارد تخلف احراز شده توسط این هیات، همراه با

کلیه اسناد و مدارک به مجلس شورای اسلامی ارسال می‌گردد.

۳- هیات موظف است نتایج بررسی‌های نظارتی خود را جهت شفافیت بیشتر به اطلاع عموم برساند.

۴- هیات موظف است به میزان افزایش در نصاب ساخت داخل و یا افزایش صادرات کالاها و خدمات تولیدی در مشارکت‌های ایرانی - خارجی توسط دستگاههای صدر موضوع ماده (۲) این قانون مشوق‌های مرتبط ماده (۳۱) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقا نظام مالی کشور را تهیه و جهت تصویب به هیات وزیران ارائه نماید.

تبصره- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است عملکرد اجرای این قانون را هر سه ماه به مجلس شورای اسلامی گزارش نماید.

ماده ۹- به منظور نظارت مستمر بر اجرای این قانون:

الف- بازرسی یا بازرسان شرکت‌های موضوع ماده (۲) این قانون مکلفند ضمن بازرسی بر نحوه اجرای کلیه قوانین و مقررات به طور خاص، جداگانه گزارش عملکرد مواد (۳)، (۴)، (۵)، (۷) و (۱۱) این قانون را در طرح‌هایی که از منابع داخلی شرکت و طرح‌های تملک داراییهای سرمایه‌ای (طرح‌های عمرانی) و طرح‌هایی که از اعتبارات و تسهیلات ارزی تأمین می‌شود، به مجامع عمومی ارایه کنند.

ب- دستگاه‌های موضوع ماده (۲) این قانون مکلفند گزارش عملکرد مواد (۳)، (۴)، (۵)، (۷) و (۱۱) را با تایید بالاترین مقام مسؤول دستگاه مرکزی، هر سه ماه به هیات نظارت این قانون ارائه کنند.

ماده ۱۰-

الف- کلیه دستگاه‌های موضوع ماده (۲) این قانون قبل از واردات کالا یا تهیه خدمات از خارج کشور، مکلفند نسبت به ثبت سفارش کالا یا خدمت مربوط طبق قانون مقررات صادرات و واردات (و آیین نامه اجرایی آن) اقدام نمایند. تأمین کالا یا خدمت برای استفاده در طرح‌هایی (پروژه‌هایی) که در مناطق ویژه اقتصادی یا مناطق آزاد اجراء می‌گردند، نیز مشمول این بند می‌باشد.

ب- دستگاه‌های موضوع ماده (۲) این قانون مکلفند اسامی پیمانکاران پروژه‌های خود را (بلافاصله پس از تعیین) به وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام نمایند.

ج- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است از ثبت سفارش کالاها و خدمات اشخاص حقیقی و حقوقی که احکام این قانون را رعایت نکرده‌اند، جلوگیری نماید.

ماده ۱۱- به منظور فراهم نمودن سازوکار تأمین مالی معطوف به استفاده حداکثر از توان داخلی کشور:

الف- دستگاه‌های موضوع ماده (۲) و پیمانکاران آنها در اجرای طرح‌ها (پروژه‌ها) مجازند قرارداد خرید کالاها و خدمات از شرکت‌های ایرانی یا مشارکت ایرانی - خارجی را از طریق نظام بانکی به صورت ارزی انجام دهند.

- ب- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است، شرایط زیر را برای بانک‌های عامل فراهم سازد:
- ۱- گشایش اعتبار ارزی (به صورت قابل تقسیم و یا اتکایی)، به درخواست دستگاه‌های موضوع ماده (۲) و در مراحل بعدی، پیمانکاران اصلی و فرعی توسط بانک‌های عامل به نفع شرکت‌های ایرانی یا مشارکت ایرانی- خارجی طرف قرارداد.
 - ۲- اجازه استفاده از ارزی که توسط شرکت‌های ایرانی یا مشارکت ایرانی - خارجی در پیمان‌ها و قراردادهای ارزی یا ارزی - ریالی مربوط، اعم از پیمان‌ها و قراردادهای بخش دولتی یا غیر دولتی حاصل می‌شود برای واردات کالاها و خدمات مورد نیاز همان پروژه.
 - ۳- سازو کار روش تامین مالی مقید را طراحی و به بانک‌ها ابلاغ نماید. بانک‌های تخصصی دولتی و تجاری موظف به اجرای این روش هستند.
- تبصره - صندوق توسعه ملی مکلف است روش تامین مالی مقید را در چارچوب قانون و مقررات خود اجرایی نماید.

ماده ۱۲- به منظور گسترش ابزارهای تضمین و پوشش‌های بیمه‌ای در کشور

الف- به منظور ارائه انواع ابزارهای تضمین مورد نیاز بخش تولیدی و خدماتی کشور اعم از ضمانت‌نامه شرکت در مناقصه، پیش پرداخت، حسن انجام کار، حسن انجام تعهدات، کسور وجه الضمان و سایر ضمانت‌نامه‌های تعهدات قراردادی، بیمه مرکزی ج.ا.ا مکلف است با همکاری سازمان برنامه و بودجه، بانک مرکزی و اتاق‌ها، آئین‌نامه مربوط به نحوه تاسیس و چارچوب فعالیت موسسات تضمین (surety companies) را ظرف مدت چهار ماه تهیه و پس از تصویب شورای عالی بیمه، ابلاغ کند. شرکت‌های بیمه‌گر ایرانی مجازند در چارچوب آئین‌نامه فوق‌الذکر نسبت به تاسیس موسسات تضمین اقدام نمایند.

ب- ضمانت‌نامه‌های صادره توسط موسسات تضمین در زمره سایر ضمانت‌نامه‌های مجاز دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲) قرار می‌گیرند و کارفرمایان مجازند به عنوان جایگزین ضمانت‌نامه بانکی، نسبت به قبول آن اقدام کنند.

ج- بیمه مرکزی موظف است ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ این قانون، ساز و کار ارائه انواع پوشش‌های بیمه‌نامه اعتبار صادراتی و بیمه‌نامه مسئولیت ناشی از محصول (product liability) توسط شرکت‌های بیمه داخلی را تهیه و ابلاغ کند.

ماده ۱۳- کارگران ایرانی اعزامی موضوع قراردادهای صدور خدمات فنی به خارج از کشور به شرط داشتن گواهی‌نامه شغلی از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی از پرداخت هرگونه عوارض و مالیات معاف می‌باشند.

تبصره ۱- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است برای کلیه کارگران ایرانی که در ارتباط با صدور خدمات فنی اعزام می‌شوند گواهینامه شغلی صادر کند و جهت وصول حق بیمه و تحت پوشش قراردادن آنها در داخل و خارج کشور مراتب را به سازمان تأمین اجتماعی اطلاع دهد.

تبصره ۲- سازمان تأمین اجتماعی مکلف است به منظور استمرار بیمه کارکنان ایرانی که در ارتباط با اجرای قراردادهای صدور خدمات فنی و مهندسی به خارج از کشور اعزام می‌شوند با دریافت حق بیمه مربوط از پیمانکار به صورت ریالی اقدام و از اعمال ضرایب حق بیمه جهت قرارداد پیمان اجتناب کند. همچنین سازمان مکلف است مفاصا حساب این قراردادها را صادر نماید.

ماده ۱۴- تمام یا قسمتی از جریمه های مقرر در قانون تأمین اجتماعی بنا به درخواست کارفرما و با توجه به دلایل ابرازی مبنی بر خارج از اختیار بودن عدم انجام تکالیف مقرر و با در نظر گرفتن سوابق گذشته و خوش حسابی واحد تولیدی و خدماتی به تشخیص و موافقت سازمان تأمین اجتماعی براساس بندهای ذیل ماده (۲) قانون اصلاح قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۸۷/۴/۸ مجمع تشخیص مصلحت نظام، قابل بخشودگی است. آیین‌نامه اجرائی این ماده با رعایت ماده (۲) و (۳) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار به وسیله وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، وزارت صنعت معدن و تجارت و وزارت جهاد کشاورزی تهیه می‌شود و دو ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۵- سازمان تأمین اجتماعی موظف است حق بیمه کلیه قراردادهای، پیمان‌ها و قراردادهای سرمایه گذاری (مشارکتی) و طرح‌های (پروژه‌های) عمرانی و غیرعمرانی، با مصالح یا بدون مصالح را صرفاً بر مبنای صورت مزد و حق بیمه کارکنان طرف قرارداد یا پیمان تعیین و مطالبه و مفاصا حساب قرارداد یا پیمان را صادر نماید اعمال هر گونه روش دیگری غیر از روش مندرج در این ماده ممنوع است.

تبصره - در صورت عدم ارسال دقیق فهرست توسط پیمانکار و عدم انجام تعهدات، طبق ماده (۱۴۸) قانون کار مصوب ۱۳۶۹/۸/۲۹ مجمع تشخیص مصلحت نظام و مواد (۲۸) و (۲۹) قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۱۴/۴/۳ و اصلاحیه‌های بعدی آن و شکایت نیروی کار، سازمان تأمین اجتماعی براساس قانون تأمین اجتماعی با پیمانکار برخورد می‌کند.

ماده ۱۶- به منظور تقویت تحقیق و توسعه، کلیه قراردادهای تحقیقاتی و پژوهشی با دانشگاه‌ها یا مراکز علمی و پژوهشی از شمول بیمه تأمین اجتماعی معاف و بدون محاسبه حق بیمه، مفاصا حساب مربوطه صادر خواهد

شد. آیین نامه اجرایی این ماده توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با همکاری سازمان برنامه و بودجه به منظور تشخیص پژوهشی بودن قرارداد ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ این قانون تهیه و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۱۷- کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲) این قانون که طرف قرارداد با پیمانکاران، مهندسیین مشاور و سازندگان می‌باشند مکلفند مالیات و عوارض مربوط به هر صورت وضعیت را ظرف حداکثر دو ماه از دریافت صورت وضعیت پرداخت نمایند در غیر این صورت دستگاه مذکور، مشمول پرداخت اصل مالیات و عوارض متعلق و جریمه‌های مربوط به آن می‌گردد.

ماده ۱۸- افزایش سرمایه بنگاه‌های اقتصادی ناشی از تجدید ارزیابی دارایی‌های آنها، از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون به مدت پنج سال از شمول مالیات معاف است مشروط بر آن که متعاقب آن به نسبت استهلاک دارایی مربوطه و یا در زمان فروش، مبنای محاسبه مالیات اصلاح گردد و بنگاه یاد شده طی پنج سال اخیر تجدید ارزیابی نشده باشد.

آیین‌نامه اجرائی این ماده به وسیله سازمان برنامه و بودجه و وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت تهیه می‌شود و حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۹- سرمایه گذاری مستقیم خارجی (FDI) جزو موارد شمول این قانون نبوده و تابع قانون حمایت و تشویق سرمایه گذاری خارجی مصوب ۱۳۸۱/۳/۴ است.

ماده ۲۰- قوه قضاییه در حدود اختیارات خود مکلف است حداکثر ظرف مدت سه ماه از ابلاغ این قانون شعبه یا شعبی از دادگاه‌های عمومی را به‌طور ویژه برای رسیدگی و صدور حکم براساس مصادیق جرم تدوین شده توسط هیأت نظارت مصوب هیأت وزیران موضوع این قانون اختصاص دهد.

ماده ۲۱- از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، "قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تامین نیازهای کشور و تقویت آن‌ها در امر صادرات و اصلاح ماده (۱۰۴) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۹۱/۵/۱ نسخ می‌گردد.